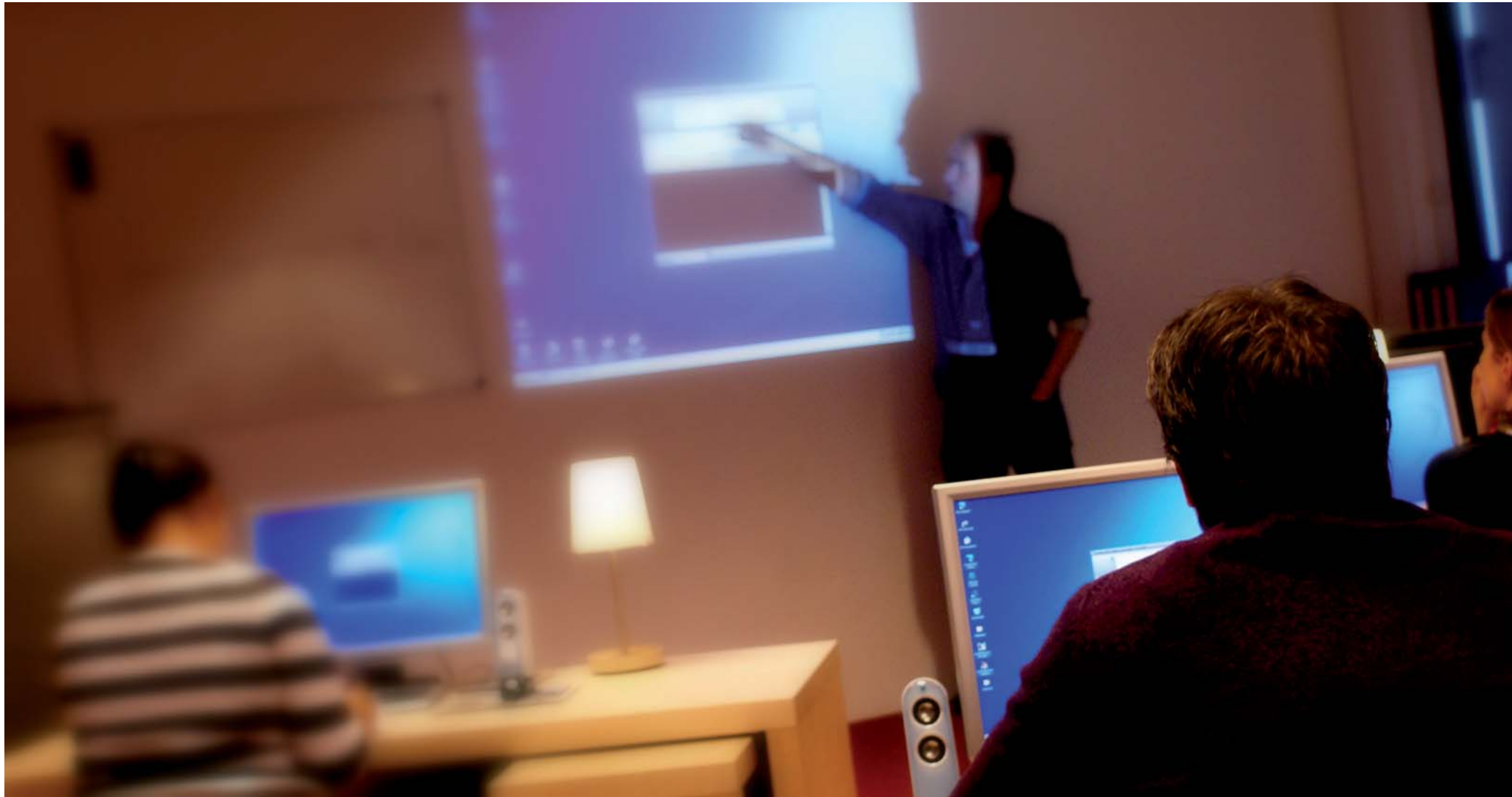

Training in een nieuw mediaal tijdperk

Door Arnout van der Hoek, MediaAssist

Vraag aan een vakman in de broadcast industrie wat zijn beroep inhoudt en hoe jij je werk daarin kan vinden en hij zal uitweiden over ervaring, vakkennis en nog veel meer ervaring. De wereld van audiovisuele media heeft een enorme aantrekkingskracht op jongeren. De wereld van show, amusement en 'boven-op-het-nieuws' spreekt tot de verbeelding van velen. De kans om snel beroemd te worden, of in ieder geval in de nabijheid van beroemdheden te kunnen werken, brengt menig persoon met geldingsdrang er toe een poging te wagen. Dat een groot aantal vakmensen achter de schermen zijn werk doet, lange uren maakt en niet echt vet betaald krijgt, mag de pret niet drukken.

Het is een arbeidsintensieve industrie waar een paar minuten 'screentime' de nodige tijd, techniek, inzet en creatie kost. En een goed idee is nog niets zolang het niet wordt uitgevoerd, zoals ik Bert van de Veer weleens heb horen zeggen. Er zijn heel wat mensen en tijd nodig om een uiteindelijk pro-

gramma tot stand te laten komen. Voor die paar minuten op het scherm is een heel scala van vakmensen aan het werk. Toch is er aan het kunstje van het maken van een filmpje niet zoveel veranderd. Het is alleen laagdrempeliger geworden en er zijn ook meer consumentenapplicaties beschik-

baar gekomen. Wel zijn audiovisuele producties veel breder in de samenleving aanwezig. Zoals gedrukte en grafische media alom vertegenwoordigd zijn, wordt ook video van bedrijven tot aan verenigingen steeds meer als communicatiemiddel ingezet.

Kennis vergroten

Zoals gezegd is het maken van een audiovisueel product een arbeidsintensief project. Er vindt een verschuiving plaats waarin de personen die zich vroeger vooral bezighielden met het inhoudelijk bedenken van een productie, ook steeds meer zelf het product gaan creëren door zelf de camera ter hand te nemen en zelf te gaan monteren. Technische innovatie en veranderingen in het medialandschap leiden tot bijstelling en invulling van functies. Ook een verslaggever of regisseur die al jaren in het vak zit kan gevraagd worden zijn kennis te vergroten met basisvaardigheden in montage. Mensen die nu van de opleidingen komen om te gaan werken als journalist of redacteur hebben vaak al ervaring met het zelf werken met camera en monteren. Invoering van Camjo's, zelf monte-

rende redacteurs, is in een kleine tien jaar tijd in populariteit gestegen. Dit soms tot verdriet van de 'vakmensen' die de teloorgang van hun vak en kwaliteit zien. Je kan nu eenmaal niet alles doen, of je moet zeeën van tijd hebben en een zeer breed talent. Dat op de buis soms met mindere kwaliteit genoeg wordt genomen, heeft te maken met een nieuwe fase van mediaconsumptie. Wat overigens niet betekent dat er nog steeds prachtige, door vakmensen gemaakte, producties worden gemaakt. Het hangt er vanaf welke kwaliteitsnorm je stelt en wat de uiteindelijke doelgroep is. Het is nogal een verschil om een dramaproductie te maken voor landelijke televisie of quotes te halen bij winklend publiek voor de plaatselijke middenstand. Het één doet niet onder voor het andere, maar met het laatste luistert de totstandkoming toch echt wel wat minder nauw.

Ondersteuning

Toen ongeveer acht jaar geleden de Multiculturele Omroep besloot zelf Avid montagesets te kopen, is het bedrijf MediaAssist dit gaan begeleiden. Instellingen en productiehuisen zijn op eerste plaats inhoudelijk gericht, technische facilitaire kennis is maar beperkt aanwezig. MediaAssist levert deze ondersteuning. Toen bij MTNL de verslaggevers zelf in staat moesten zijn om een basis videomontage te kunnen maken, kwam de vraag aan MediaAssist om hier een passende cursus voor te ontwikkelen. Omdat een dergelijke cursus in het Nederlands niet

bestond, is deze nieuw ontwikkeld. De formule werd een reader en een tweedaagse training volgens een bepaald stramien. De gedachte is dat het onmogelijk is om iemand in twee dagen te vertellen hoe je een beeldverhaal moet maken, maar dat je wel kan uitleggen hoe het gereedschap werkt. Deze pragmatische benadering bleek een succes en in de jaren die volgden is de training uitgezet bij de publieke omroepen, producenten en freelancers. Tenslotte waren deze mensen al in het vak werkzaam en hadden ze in vele gevallen al jaren naast een editor gezeten.

De reader is aangepast aan de verschillende opvolgende versies van Avid DV Xpress naar (nu) de Avid MediaComposer. Doordat in de loop der jaren steeds meer 'opleiders' startten met AV-opleidingen zijn er ook docenten opgeleid in het zogenaamde trainde-trainer principe. De vraag naar de reader nam hierdoor toe omdat de educatieve instellingen deze ook wilden gebruiken. Om de reader enigszins te beschermen is het gedeponeerd onder een ISDN nummer. Gevolg daarvan is geweest dat boekhandels door het hele land belden om de reader te bestellen. Dit leidde soms tot hilarische situaties waarbij het toppunt een mevrouw was die het 'boek' wilde bestellen voor haar zoon voor Sinterklaas. Omdat de reader is ontwikkeld bij de cursus en druk- en verzendkosten niet opwogen tegen de inkomsten, is het uitgeven aan particulieren gestopt. Wel worden er nog readers aan opleidingen verkocht.

Interplay

Naast de ondersteuningactiviteiten, liepen de opleidingactiviteiten gestaag door bij MediaAssist. De trainingen werden uitgebreid tot gespecialiseerde trainingen voor geavanceerde applicaties binnen montage en er zijn onder andere ook specifiek voor Ciris editors opgeleid. In de zomer van 2006 is MediaAssist benaderd door het conglomeraat van Parkpost, Avidrome en Team Facilities om mee te werken in het bètaproject van Avid tot de invoering van het grote databaseprogramma Interplay. Het facilitair bedrijf was één van de drie bedrijven in de wereld die zouden gaan starten met Interplay. De eerste grote klant die met een productieflow helemaal over zou gaan was de VARA. Dat betekende dat de gehele VARA zou moeten worden getraind om te kunnen werken met de Interplay applicaties.

Nieuwe productieflow

De uitdaging was dat er wereldwijd nog geen enkele cursus was ontwikkeld, dat de software nog in de bètafase was en dat uiteindelijk een grote groep mensen moesten worden getraind. Er moest rekening worden gehouden met een grootscheepse verandering in de organisatie van de VARA omdat het 'core-proces', het maken van televisie, via een geheel nieuwe wijze zou plaatsvin-

den. Per programma, per redactie moest er een nieuwe productieflow worden gemaakt. Dit was voor een groot deel het werk van de VARA zelf in samenwerking met Parkpost, maar ook werden veranderingsmanagers zoals Hans Blom van het Ontwikkelaarsgilde ingezet. Vanzelfsprekend moest de training hierop aansluiten. Na de VARA zijn ook de NPS, de TROS en TELEACNOT overgeschakeld op het nieuwe systeem. Het klaslokaal van MediaAssist training heeft een groot deel van hun programmamakers gehuisvest en editors gecertificeerd. Het digitale systeem binnen de publieke omroep is omvangrijk. De opname media wordt gedigitaliseerd en komt op de AVID servers terecht. Bij de bovengenoemde omroepen kunnen ze via Interplay vanaf de eigen locatie toegang krijgen tot de media en vanaf die plek ook monteren. De zwaardere bewerkingen vinden plaats bij de verschillende vestigingen van Parkpost, Team Facilities en Avidrome. Na montage gaat de klare uitzending naar De Digitale Voorziening, de digitale uitzendstraat van Nedeland 1, 2 en 3 en vervolgens naar het archief Beeld en Geluid. Hieruit is vervolgens weer archiefmateriaal te diepen voor de volgende productie. Aan het trainingsbedrijf de uitdaging overzicht te houden en per omroep goed te communiceren wat ze uiteindelijk willen. Zo kan tijdens de training zo goed mogelijk het

gebruik en de toepassing in het juiste perspectief worden gezet. Er is ook, in samenwerking met het Ontwikkelaarsgilde, een succesvolle training ontwikkeld voor de aansturende en managers binnen de organisaties.

RTL en SBS werken ook met AVID Interplay en ook de AKN heeft zijn eigen systemen. Op het systeem van Parkpost zijn ook al onafhankelijke facilitaire bedrijven aangesloten. Ook daar zijn verzoeken tot certificering van editors bij MediaAssist binnengekomen. Audiovisuele media kunnen niet meer los worden gezien van alle andere media als gedrukte media, internet en pod- en narrowcasting. Opleidingen en trainingen schieten dan ook in deze breedte als paddenstoelen uit de grond. Was er twintig jaar geleden maar een handjevol reguliere opleidingen en een nog kleinere hoeveelheid bedrijfs- en particuliere trainingen, tegenwoordig heeft elke zichzelf respecterende MBO en HBO opleiding één of andere mediaopleiding. De belangrijkste opleidingen die al meer dan twintig jaar bestaan zijn de vroegere fotovakopleidingen, die gefuseerd zijn in HBO en MBO opleidingen, de Nederlandse film- en televisie academie en de kunstacademies zoals st.Joost en de HKU. Van Universiteiten tot aan de ROC's worden er tegenwoordig audiovisuele opleidingen opgestart, soms onder de noemers communicatie en nieuwe media.